

[Marie Hjælmer.]
 forbundets Talsmand. De Eksempler, som Dr. Dam fremdrog om de Farer for Freden, som Spekulation i Vaabentilvirkning rummer, var nærmest forfærdende; idet han støtter sig paa sagkyndige Udtalelser, nævner han Eksempler paa, hvilken Rolle den Kapital, som er anbragt i privat Vaabenfabrikation, spiller som direkte interesseret i at fremkalde Krigsrygter, ja, endog Oprørsbevægelser. Dam nævner, at Liebknecht i sin Tid i den tyske Rigsdag oplæste et Brev, i hvilket en tysk Kanonfabrikant anmodede sin Agent i Paris om i Bladet „Figaro“ at plædere for en Fornyelse af det franske Feltartilleri. Derefter skulde Firmaet søge at formaa de tyske Myndigheder til at forny ogsaa det tyske Feltartilleri. Som et Sidestykke hertil kan nævnes, at det engelske Firma Armstrong har en Filial i Nærheden af Neapel, og at de Krigsskibe, som byggedes der til den italienske Regering, tjente som et vigtigt Argument for, at Storbritannien skulde forøge sin Middelhavsflaade. Man ser denne Vekselvirkning, dette Rustningskapløb, denne Hidsen til Rustning paa begge Sider af Grænserne; man forstaar, at et saadant Rustningskapløb maa ende med Krig, og jeg synes, man tydeligt ser den uhyre Fare, der er ved en privat, ukontrolleret Vaabeneksport. Der er en svensk Militærforfatter, Kaptajn Brunskog, som hævder, at et af de vigtigste Skridt til at betrygge Freden er, foruden Afskaffelse af den almindelige Værnepligt, det at forbyde Eksport af Krigsmateriel. Nu ved jeg godt, at der altid bliver svaret, at noget saadant maa gøres internationalt, at der ogsaa arbejdes paa at faa Konventioner angaaende Vaabenhandel og lignende ratificeret i de forskellige Lande, og at Danmark gerne vil deltage deri. Ja, selvfølgelig. Jeg siger selvfølgelig, jo flere des bedre af den Slags Konventioner! Jo mere Landene binder sig til fælles Optraeden, des bedre. Men at de binder sig til fælles Optraeden, udelukker jo slet ikke, at det enkelte Land kan handle først og paa egen Haand. Danmark har paa saa mange Omraader været et Foregangsland. Jeg vil ønske, at det ogsaa maa være det paa Fredens Vej. Nu er det jo saa lykkeligt, at vort lille Land ingen Fjender har. Alle Repræsentanter, til hvilket Parti de end hører, bestræber sig for at opretholde et venskabeligt Forhold til alle andre Lande, og jeg kender ingen Landsmand, som jeg tiltroer saa lav en Handling som at ophidse til Krig. Paa den anden Side er det for naivt ikke at kunne erkende, at naar det

gælder Pengefortjeneste, Pengespekulation, sover ofte baade Moral og Samvittighed. Jeg tillader mig atter at citere Folketingsmand Dam, der oplyser, at en dansk Mand, som han navngiver, har solgt Rekyrlrifler til kinesiske Røverhøvdinge, og jeg spørger, om man egentlig finder det værdigt for et Kulturfolk som det danske at staa bagved et saadant Foretagende.

Jeg maa altsaa gentage, at jeg savner Eksportforbud i det foreliggende Lovforslag. Hvis et saadant kunde komme ind, skulde jeg med endnu større Glæde anbefale Lovforslaget til Vedtagelse her i Tinget.

Justitsministeren (Rytter): Det foreliggende Lovforslag er et rent praktisk Lovforslag, idet det gaar ud paa at samle de gældende Regler for disse Omraader. Alle Ordførere har egentlig ogsaa tiltraadt Princippet, men fra flere Sider kunde man ønske, at Forslaget blev noget udvidet. Bl. a. var man inde paa at omtale de Regler, der gælder for Militærvæsenet, og man mente, at dette ogsaa burde være et Forslag i Fredens Tjeneste. Jeg tror imidlertid, vi maa se paa det som et rent praktisk Forslag, der ordner de paagældende Forhold her i Landet, og at vi maa holde de andre Spørgsmaal udenfor.

De forskellige Spørgsmaal, der er rejst, angaar nærmest Detailbestemmelser, som vi vil kunne drøfte i Udvalget, og det forekommer mig ikke, at Uoverensstemmelserne her er saa forfærdelig store. Jeg skal til det ærede 17de tingvalgte Medlem (Døcker) sige, at jeg finder det forkert, naar det ærede Medlem er bange for, at der som Følge af § 3 skal ske Anmeldelse for ethvert Skydevaaben. Det vil ikke blive Tilfældet, idet der netop er gjort Undtagelser i Slutningen af § 1.

Forskellen mellem § 1 og § 5, som det ærede 1ste Medlem for 2den Kreds (Marie Hjælmer) berørte, beror paa, at § 1 er den vigtigste. I den siger man, at det og det er forbudt, medmindre der bliver givet særlig Tilladelse, medens § 5 indeholder Regler, om hvis større eller mindre Berettigelse man kan diskutere, hvorfor det der siges, at Justitsministeren kan udstede Forbud, hvis der findes Anledning dertil. Men er her nogen Uoverensstemmelse, lykkes det os nok at blive enige.

Det ærede Medlem bad om, at Tinget eventuelt kunde faa oplyst, hvilke Bemyndigelser der er givet. Ja, hvis jeg faar Forespørgsel fra Udvalget, vil det selvfølgelig faa alle de Oplysninger, som jeg kan give.